

Landskap: Småland Upptecknat av: R. Bäckström,  
Härad: Uppvidinge Adress: Varendseke, Dädesjö.  
Socken: Dädesjö Berättat av:  
Uppteckningsår: 1932. Född år i

Uppteckningen rör

sid.

Om hustru Tora, som lärde sin äldsta dotter  
Karin vilken skulle gifta sig, hur hon  
skulle bli en god och snäll hushållerska  
på landet./efter schillingtryck 1836./ 1-6.

4778

Om hustru Thora, som lärde sin äldsta dotter Karin vilken skulle gifta sig, huru hon skulle bli en god och snäll hushållerska på landet.

(Efter schillingtryck 1836)

En vacker hustru hette Thora, Tog sin dotter uti skola,  
sade, hör och lär av mig: En gång när du bliver kvinna  
skall du detta väl besinna, att det och skall gagna dig.

Det var i går på kyrkovägen. Kom vår gramme var så trägen,  
Frågad' mig trohjertelig Efter dina år och ålder.  
Intet vet jag vad det våller, Utan han vist älskar dig.

Jag ej annat kunde svara, än det som jag kan erfara,  
Du blir snart nitton år, Kjerstin bliver och snart sexton,  
Fast hon ej är stor till växten, Maling tolv i denna vår.

Samma dag när Jöns blev födder, Då blev gamle Prosten döder.  
Jag mins som det hänt i går, Vårftudagen i år som kommer,  
Den som faller in i sommar, Blir han två och tjugo år.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

1

4778

2

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Han lär komma hit i morgon. Med sin häst stövlar och sporrar.  
Och om han än dig begär, Skall du honom hövligt svara,  
Gud vår Herre Eder para, Och Er sin nåd beskär.

2

Jag första gången honom tvagit, Första skjortan och pådragit,  
tagit och från modrens knä, Sen honom till dopet dragit,  
Var han åter blivit tvagen, Plantad in i livsens träd.

Sedan honom mycket gifvet, Det jag icke allt uppskrivet.  
ännu mera skall han få: han skall få min äldsta flicka,  
Gud giv honom råd och lycka, Kom nu Karin hör här på.

Först för allting skall du lära, Dina mycklar skall du bära,  
För din kista, skåp och skrin, I huset skall du trogen vara,  
såsom fordom gamla Sara, Underdånig mannen din .

Med din man skall du ej tråta, Honom ej till ondska reta.  
Giv nu akt, hör mig och lär, Detta skall du väl besinna  
Och var morgon dig påminna: I sitt hus han husbond är.

4778

3

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

När hönan vill för hanen gala, Kvinna vill för mannen tala,  
Det kan aldrig gå i lås; Därav kommer många trätor,  
Som den Onde då framsätter, Att de rivs och de slås.

3

Du skall ej i huset lida. De som skor för skvaller slita.  
Fast det vore Sankte Knut. Sjung den visan när de komma.  
Haver sladderfulla lommor(?), Straxt går sladderkonan ut.

Du skall hålla rent i huset, Potter, pannor, fat och kruset,  
Bordet vitt som Elfenben. Ungnen skall du också limma,  
Att han skall i huset glimma, Som han var av Marmorsten.

Sedan skall du hemma bli, Ej i främmande stugor driva,  
Såsom grannens moder var, När hon sist i stugan rände.  
Alla svinen de uppvände Allt det som då hemma var.

Inga andra säder föra, Slit de kläder du kan göra,  
Firtrå, valmar, vitt och svart? Ty brokiga och randiga  
Äro mycket oförståndigt, Och av en ostadig art.

4778

4

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Du skall ej på mannen pocka, När du ser en gyckel-docka  
Klädder över råd och stånd: Ty den kvinna mannen gläder,  
som är nojder med de kläder, som hon sjelver göra månd.

Mången åsna utom staden, som en bore värder maten,  
Kan ej spinna en ten garn, Fast hon har två vita näva,  
Kan hon ej en skjorta väva, Eller ett par strumpeband.

Du skall icke noger vara, icke heller maten spara.  
För dem du har i ditt bröd, Se på deras barn som svalta,  
Att de askekaker äta, Steka dem på eld och glöd.

Du skall icke heller slösa, Såsom de av backen ösa,  
Du skall hava i förråd; Tänk på året har tolv månar,  
Sedan får du bettla, låna, Allt det du skall hålla få.

Du skall icke barnen höra, När de posten har att föra  
Från din granne der han bar, Straffa dem med riset hemma,  
Ty det är en viser kvinna, som ej barnaposter tror.

4778

Du skall också barnen lära, Det som länder till Guds ära,  
Läsa, skriva excellent, Sedan vet de derom tala  
När du genom dödsens dvala, Haver dig ifrån dem vänt.

Om du nänsih dorren stanger, För den fattige som tränger,  
Den som söker efter bröd, Lärer Gud det samma göra;  
Stänga sina nådesdorrar För din själe, när du är död.

Du skall löna de dig tjena, Dina pigor, dina drängar  
Förr än solen nedergår; Om du deras lön förvänder,  
Är en post som hastigt ränder Inför Herren skriven står.

Du skall sist i sangen vara Och din fötter intet spara,  
Om och Om i huset gå: Se om dörrarna är lyckta,  
Se om eld och ljus är släkta, Intet pigan lita på.

De som uti landet vandra Från det ena hus till andra,  
De som roffa, De som spå; Skall du aldrig efterlöpa,  
Eller lycka av dem köpa, Gud bevare oss derfrå.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

5

4778

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-

Du skall flitigt gå i kyrka, Kropp och själ till kraft och styrka ARKIV  
Gerna hörå Herrens ord, Aldrig skall du glömma detta,  
Och min lärdom ej förgäta, När jag vilar under jord.

6

Du skall också andra mätta. Ej allena brödet äta.  
Ty en viser kvinna kan, Vid sina givna tillfälle,  
Och på vitt bekanta ställe Hyend(?) få under sin mam.

När som du vill mat bereda, Skall du alltid duken breda,  
Ty det kan du ävl förstå; Är din mors och mormors seder,  
Är också din egen heder, Om du vill mig rätt förstå.

Du skall aldrig sorgse synas, Fastän sorgen kan begynnas,  
som den långa Lucia natt! Tänk att sorgemolnen svinne,  
När som solen den upprinner, Vi har fått vår Jesum fatt.

Mera har jag ef att lära, När som de min ben gtbära,  
Jag skall sluta mina år, Skall du lära barnen dina,  
Som jag gjorde nu med mina: Som i visan skrivit står.